

PLATEAU 2011

2

Együtt a jövőért! írta: Ryosuke Tanaka

Osamu Kuroda 80 éves. Ott voltam az öt ünneplő eseményeken. Osamu Kuroda valami, nos, nem csak valami, semmi is. Önmagát vesztésként írja le, de ugyanabban a pillanatban azt üvölti: "Ha vesztesz, valójában nyersz." Hallottam ádáz/dühös/hangos életének történeteit, arról, hogy hogyan is zajlik az élete. Csodálatos élmény volt számomra.

8-órás előadások. Egy példa nélküli, egyedülálló projekt, ahol bő 8 órát beszélt 2 napon keresztül. Úgy beszél, mintha valaki fülébe suttogna, így a székünk pereméről (előrehajolva) hallgattuk a történeteit.

Történeteket gyerekkori osztályzatairól, a napi munkákról, a rizsgolyók történetét, a háború utáni időkről, Norakuróról, a japán mangáról, anarchistákról, hülyeségekről .. stb.

8 órán keresztül hallgattuk a történeteit.

Én még azt sem tudtam, hogy a fekete az anarchizmus szimbolikus színe .

Szelíd, de ellenállhatatlan Kuroda aura lengi körül, amely végig sugárzott belőle, miközben beszélt, és ez volt rám a legnagyobb hatással.

Elkéstem a rendezvényről de emlékszem, hogy mikor először megpillantottam, kihagyott/megdobbant a szívem. Feltolt kalappal, valahova a messzi távolba nézve beszél, a lábai keresztben.

Ó Osamu Kuroda, nem több ennél. Arra vágytam, hogy minél teljesebben belélegezzem ezt az atmoszférát.

A szünet alatt megtaláltam a régi, viseltes cipőit és arra gondoltam, milyen meglepően kicsik. A cipők, amelyekben légiesen könnyedén lépked ebben a világban, és elnyeri a szívét-lelkét az embereknek. Nagyon mélyen megérintettek.

"Munkások!" Nehezen tudnánk a performance-áról beszélni, ha ezt az üzenetet nem vennénk figyelembe. Hirtelen felemelte az öklét és mogorva lett az arca, ellentétben azzal, hogy milyen szelíden beszélt a 8 órás előadás alatt. Majd azt morogta, hogy ez az út az idő mögött, így működik az idő. "Nem értek egyet"- mormoltam magamban. Egy darab papírt húzott elő a zsebéből, amire az volt írva: FORRADALOM. Akárhányszor látom, képzeletben megtapsolom érte. De most kivételesen egy másik papír is volt nála. Vajon mit húz elő?

Ez volt ráírva: "Köszönet a 80. születésnapj ünnepségemért." Éreztem valamit ezzel az őszinte üzenettel kapcsolatban. A performance-ait óráról órára láthatjuk. Nem tudom miért, de mindig "többnek és többnek" érzem magam.

A performance végén hallottam ahogy azt üvölti "KINTAMA----!!! (Herék !!!).

Na, most vagyok teljesen elégedett.

A nagy földrengés óta, nem igazán van esélyem rá, hogy performance-okat lássak. Rájöttem, hogy mekkora egyéni erő van az emberek performance-aiban. És az utolsó pillanatban ez a szörnyű öregember azt kiáltja: "Még nem akarok meghalni!" Azt kívánom, hogy a szüntelen hullámok ezen időszakában bárcsak folyamatosan kiáltana. Tengernyi dolgot kellene még ettől a csodálatos idős férfitől tanulnom. Többet akarom látni, többet akarom érezni, többet és többet akarok vele beszélni.

Emiatt, meghatározott időn belül azt szeretném üvölni: "KINTAMA----!!!" Olyan férfiak szeretnék lenni, egy nagyszerűen mutató KINTAMA.

Ennyi mostanra. Gyerünk! Együtt a jövőért!

fordította: Dénes Lia Flóra.

forrás: NIPAF'11 katalógus

Tartalom

- 2 Ryosuke Tanaka : Együtt a jövőért !
- 4 XXII.Ekszpanzió
- 7 "Fogadás és eskütétel" - Kántor István
- 10 artAlom 6
- 17 Ljubljana Calling - Szombathy Bálint - A38
- 19 Plateau 1.szám bemutató
- 21 Perforium 2011
- 22 Bárcsak...
- 23 Hírek
- 24 Copy-Paste

a borítón : feLugossy László és Szirtes János

Plateau - plató - fennsík - magasság

Nem hegy és nem alföld. Egyik sem vagy épp mindkettő - köztes állapot. A tér kitárulkozása. Színpad. Leszállás és felemelkedés. Elrugaszkodás. Pihenő. "Inneni-onnaniság"¹

Plateau live-art'zine :: Dénes Imre, 06 30 20 27 324 fax: 06 29 411 794 , HU-2200 Monor, Váci M.u.34. mail: denes.imre@mail.datanet.hu digitális plateau : <http://www.plateau.fw.hu>

¹ feLugossy László

XXII. Ekszpanzió 2010.07.30-08.01. Nagymaros-Visegrád

Az Ekszpanzió ösztönművészeti fesztivál nevéhez méltóan nem csak szellemi értelemben, és a művészetek vonatkozásában de a valós fizikai térben is kiterjeszti önmagát, évről évre új helyszíneken jelenik meg, így volt ez 2010-ben Nagymaroson és Visegrádon, vissza-vissza kacsintva az elmúlt évre, de onnan rögtön új horizontok felé is tekintve.

A fesztivál hívószava a "maszk" volt, ennek a hívószónak a jegyében egy kiállítás megnyitásával és a megnyitón **Németh Péter Mikola** (Mikwla) performanszával (*Arc és Maszk*) kezdődtek a programok, péntek délután. Péter először saját kötetéből olvasott fel egy verset, majd kereszt alakban földet szórt a kiállítóterem padlójára. Cserépmaszkot (Riace ókori atléta) vett elő melyre az előbbi vers részleteit "napfoltok arcunkon", "erupciók" írta. A maszkot a kereszt felső csúcsára fektette. Ezután fóliával lenyomatot vett Bujdosó Alpár arcáról, a fólia pedig a kereszt alsó végéhez került. Egy zacskóból fűmagot adott a jelenlevőknek akik aztán az előadóval együtt a fűmagot a földkeresztre szórták. Végül a szakrális-rituális jelleg három gyertya meggyújtásával és a földbe állításával végső nyomatékokat kapott.

Ugyancsak kiállításnyitáshoz kapcsolódott másnap szombaton **Szombathy Bálint** performansza. A Visegrádi Királyi Palotában immár hagyományosan (3. alkalom) megnyíló és mindig az éppen aktuális ekszpanzió témához kapcsolódó kiállítást ez alkalommal Szombathy Bálint nyitotta meg rendhagyó módon.

Megnyitó beszéde egy írásának (*Arcom a harcom*) felolvasása volt, az írás az *arc* szóra épült mindenféle vonatkozásban, Vonyarcvashegytől Marcello Mastroianni-ig, sokszor viccesen, sokszor pedig elgondolkodtató módon. A felolvasás vagy

megnyitóbeszéd Kassák Lajos és Tamkó Sirató Károly fényképének saját arca elé tevésével kezdődött. "A kiállítást szeretettel nyitom meg. Mindenki válasszon magának arcot! Új arcot!" hangzott el végül a zárómondat.

Kovács István itt Visegrádon adta elő először azt a hatásos performanszt amit aztán később Érsekújváron is (lásd Plateau 2011/1). Kis asztal előtt állva, egy tükör segítségével cellux szalagokból maszkokat formált az arcán. Amikor egy-egy maszk elkészült levette azt és újat kezdett. A ragasztó egyre jobban kikezdte bőrét, a maszkok leválasztása egyre fájdalmasabbá vált. Hat vagy hét maszk elkészítése után azokat egymásba téve újra visszavette őket, a maszkok sokasága torz arcot formált, így nézett szembe a közönséggel. Aztán egyenként levéve, a nézőknek ajándékozta azokat. Ezután egy lámpa burát (kalap? glória?) a fejére téve elhagyta az előadás helyszínét.

Szintén a szombati napon volt a **Szécsi András – Szathmári Botond** alkotópáros performansa a palota melletti domboldalon. A performerek fehér ruhában, gézzel borított arccal, egymásnak háttal szorosan összekötözve állnak. Mögöttük leterített fehér vásznak közöttük piros kis emelvény.

Szemben velük a domboldalon, egy archaikus, az óceániai népeknél használatos maszk-pajzs.

Elkezdődik a szükségszerűen egymás ellenében is ható küzdelemszerű kísérlet – kibontakozás a szoros kötélekből. Az egyre hevesebb mozgás hatalmas zuhanásban ér véget, a némileg már oldódott összekötözöttségéből aztán már így fekvé, sikerül a közös szabadulás. A szétvált egész két tagja a kötélből nagy kört formál a helyszín és a leterített vásznak köré. Amíg Botond a kötelet igazgatja András elindul a maszk-pajzsért. Lehozza és a piros emelvénynek támasztja.

Az előadók egy-egy arcot festenek a fehér vásznakra. A leoldódott gézdarabokkal tüzet gyújtanak a tűz lángjába tartják a nagy pajzs-maszk „arcát” is, míg az át nem parázslík. Ezt aztán visszateszik a dobogóra ahol az, az előadás alatt végig füstölög.

Gipszel és gézzel lenyomatot vesznek egymás arcáról, majd azokat és további gipszmaszkokat raknak körbe a kötélkör mentén. Ezután levetkőznek és a fehér festett vásznak alá fekszenek, magukat teljesen, mintegy szemfedéllel betakarva. Így ér véget az előadás.

(már közben látni lehetett Szécsi András mozgásán hogy valami nincs rendben, mozgása sokszor fájdalmasan lassúvá vált, arca is fájdalmat tükrözött, aztán kiderült: a közös elzuhanás a két test együttes tehetetlensége és súlya olyan szerencsétlen esést eredményezett melynek bordarepedés lett az eredménye.)

A visegrádi városi könyvtár kis kastélyának udvarán adta elő **Dénes Imre** ekszpanziós performanszát, **Kiss Adél** segítségével. Előadásuk a párkapcsolatok és az arcelvesztés gondolkörében mozgott.

fotó: Kovács István

Dénes egy képzeletbeli kör mentén négy kupac búzát öntött a földre. Körbejárva ezt a kört négy arc-lenyomatot hagyott benne – előlről, jobb- és baloldaltól valamint hátulról belenyomva a fejét. Ezután egy kötelet vett elő melynek másik végét segítője (a Nő) kezébe adta. Az őket immáron összekötő kötél végeit fogva megkerülték az búzakupacok és arcnymok által kijelölt kört.

Dénes ezután fóliát vett elő odaadta segítőjének aki arclenyomatot vett róla. Ezután Dénes tette ugyanezt úgy, hogy a fólia az egyik arclenyomatból (mintegy negatívként) átfordult a másik arcba. Ezután Kiss a kör középpontjába állt Dénes pedig “keringeni” kezdett körülötte, társa pedig a kötelet tartva mindig feléje fordult. A körben járás közben a kötelet hol fejükhöz, hol szívükhöz hol pedig ölükhöz tartották váltakozva. Néhány kör után a kezdeti harmónia – mindketten ugyanakkor és ugyanoda tették a kötél végét – megbomlott, és a kötél végei eltérően mozogtak. Egy ideig így ment és amikor a diszharmonia már tarthatatlanná vált Kiss letette a kötél végét a földre és rálépett. Ekkor Dénes a bokájára kötötte a másik végét s így folytatta a körözést. A kettejük között feszülő, őket összekötő, ám ekkor már béklyóvá vált kötél, ekkor egészen alacsonyan körbemenve eltörölte a búzahalmokba nyomott korábbi arcokat. A performansz végén Kiss kilépett a körből és elment, Dénes pedig a kötéllel a kör közepébe feküdt.

Kántor István (Monty Cantsin) 2010.08.28. Budapest

Kántor István performanszának (*Fogadás és eskütétel*) helyszínét nem volt könnyű megtalálni. A valamikori de ma már magántulajdonban lévő Duna-parti párház, egy lakatlan, átépítés alatt álló épület azt sugallja : "na nem! ez nem lehet ! itt nincs senki!", ám rövid keresgélés után mégis "de igen!" és már bent is vagyok az átalakított, befedett udvarú épület belsejében - egy igazi, szinte performanszoknak kitalált puritán ipari térben.

Szombathy Bálint rövid bevezetője és köszöntése után kezdetét veszi a mintegy 40 perces performansz mely eleinte a tér berendezését jelenti.

A terem végében kis színpad szerű emelvény és egy nagy vászon hatalmas BLOOD felirattal. Előtte tolokocsi. Kántor az egész termet "beépíti" emberekkel. A vászon két oldalára egy-egy fekete ruhás hölgyet állít vörös neoista zászlókkal, középen egy hegedűs lány áll, kétoldalt egy-egy férfi-segítő fekete és vörös zászlókkal, előttük pedig egyik oldalon egy férfi tükrrel, másik oldalon pedig egy másik, talicskával. Élő hangszeres kíséret még egy szólógitáros srác.

Most már valóban kezdődik a performansz egy zenei egyveleggel, nagyzenekari háttér, az „Elindultam szép hazámból” , Led Zeppelin, valamint Kántor saját dala, végül ez utóbbiba fordul át az egyveleg és Kántor hangosan éneklí azt, oda-odaállva segítőihez és őket átölelve. A zene folytatódik a háttérben, közben Kántor kendőt köt segítői arca elé, némelyiküknek zacskót húz a fejére.

A zene elhallgat mikor a nagy BLOOD felirat elé állva meggyújt egy könyvet, és a magasba tartja.

Aztán átadja azt az egyik zászlót tartó neoistának (Szombathy Bálint), a könyv az ő

kezében ég tovább, Kántor pedig egy rezsót vesz elő tűt szúr vénájába és vérét a forró platnira folytatja. Csönd van - a korábbi hangosság után ez most még hangsúlyosabb - csak a forró felületen sisseregő vér hangját hallani. Ebbe a sisseregő csöndbe szól bele kristálytisztán az elkezdődő hegedűjáték, Brahms 5. Magyar tánca. Ég a könyv, csöpög a vér, szól a hegedű. Aztán véget ér a hegedűjáték, a könyv még lángoló maradéka lekerül a rezsó mellé és Kántor leveszi segítői fejéről a zacskókat. Újra szól a zene, most a szólógitáros improvizál. Egy segítő feláll a színpadra két kezében kard, Kántor meggyújtja a (preparált) kardokat, széttárt kézzel áll a lángoló kardú alak a BLOOD felirat előtt. Aztán maga a felirat is lángra kap és az erős fényben fekete sziluettek lesznek a performansz résztvevői.

Az egyik fekete sziluett maga Kántor aki a torka előtt keresztbe tett kardokkal áll egy darabig majd földre dobja azokat és egy ásót, maga is a földre kerül ott rángatódzik, vonaglik, végül ott fekszik elterülve mozdulatlanul.

Ezután felgyorsulnak az események. Felkel magasba tartja a neoista jelképet egy lángoló vasalót. Hordót gurít elő, a már említett talicskába teszi, bekeni valamivel és meggyújtja. Segítője körbetolja a lángoló hordót a termen. Amikor a zászlót tartó Szombathy Bálinthoz ér, az beletartja a zászlót a lángba. Most a lángoló zászló fénye borítja be a termet. Kántor a közepre tolja tolószékekben ülő segítőjét a Drazsé Expressz tagját. Kezébe nyom egy meggyújtott és lángoló vasvillát.

Aztán a tükröt tartó segítőhöz megy. Lángoló ásót ad neki, a tükröt átveszi tőle és mögé tartja, így egyszerre látjuk ezt a képet és a lángok fényében magunkat is. Mögöttük Szombathy emeli magasba a „mindig 6 óra van” neoista jelét az egyszerre felfelé és lefelé mutató nyilat.

Kántor ekkor minden rekvizítumot középre hord, ott magát a tükröt is meggyújtja odatolja tolószékes barátját és szóttanul áll a lángok fényében a tolószékes ember mellett.

Ismét megszólal a hegedű, ismét felhangzik a korábbi Brahms darab ebben a kontextusban valahogy fájdalmassá vált dallama, a performansz résztvevői odagyűlnek a neoista rekvizítumok és a tolószék köré és a félhomályban – mert közben észrevétlen beesteledett – retinánkba ég a lángok és a forradalmi csoportkép

látványa.

Gitárszólo hangzik fel, monoton ritmusára egyik oldalon Kántor mutatja mellverős-beintős-keresztvetős-karlendítéses több performanszából ismert kézmozdulatait, másik oldalon pedig Szombathy Bálint fordítja ki-be magasra emelt üres kezét ugyanerre a ritmusra.

artAlom 6. Eger, KisZsinagóga 2010.09.27-28-29.

Ha egyik percről a másikra 20 évet akarsz fiatalodni -már ha esetleg erre szükséged lenne- csak menj el Egerbe az **artAlom** fesztiválra. Persze ez az ajánlás minden fesztiválra igaz lehet nagyjából, de Egerben ebben a nyüzsgő diákvárosban na és persze a KisZsinagógában mindez fokozottan is igaz. De vigyázz, ha kötelezettségeid, felelősségeid vannak - mint amilyen a család vagy munkahely - időben gyere el, mert ha nem vigyázol észre sem veszed és beiratkozol valamelyik helyi iskolába - mert Egerben ott kell maradni!

2010-ben 6. alkalommal került megrendezésre az artAlom és ugyanaz a laza, gördülékeny nyugalom jellemezte mint az előző években. Sajnos a fesztivál három napjából egy napot ki kellett hagynom, kettőről azonban ha vázlatosan is de beszámolhatok. Itt jegyzem meg, hogy sokáig nem értettem miért munkanapokon van mindig a fesztivál, mígnem megtudtam hogy hétvégén a diákok nagy része hazautazik s ha akkor rendeznék gyakorlatilag nem, vagy alig lenne közönség.

A fellépők sorát az első napon **Dénes Imre** kezdte el. "*Pelyva*" című performanszát adta elő. (lásd még Plateau 2011/1) Előadásában úgy járta körbe a termet hogy egy tálca segítségével búzát tisztított meg a pelyvától. Meg-megállt a nézők előtt, akiknek aztán kis zacskó búzát adott ajándékkul. A megtisztított búzát végül a földre öntötte és gallyakból védelmet épített köré. Az előadás elején és a végén két légyecsapóval és a tengerészek zászlójeleivel a "sürgös" szót mutogatta el.

Szkárosi Endre komplex előadásában költészet, hangköltészet, hangokban megnyilvánuló direktan vagy éppen agyafúrtan megjelenő közlés, a komoly mondatok mögül egyszer csak leplezhetetlenül előbukkanó és korunk kommunikációjára jellemző infantilizmus, mind egyszerre volt jelen a tőle megszokott hangbravúrokkal és erős utalásokkal, így mutatva rá kétségbeejtő jelenünkre. "A társadalmi részvétel formái rendkívül fontosak számunkra" hangzott el az első mondat. Aztán a "Nem vagyok a szavak embere" mondat evolúciója kezdődött s

amelynek végén ott volt a büszke kijelentés: "Embere a szavaknak nem vagyok!" ... Majd komoly játék következett a válság és az álság szavakkal, ez végül "Az országban brutális álság van" mondatba torkolt. Egy szavakra és hangokra épülő előadást legjobb lenne szó szerint leírni meg hallgatni!, erre azonban nincs mód most, talán Szkárosi következő könyvében benne lesz a teljes szöveg.

Kis szünet után a **3T (NSZK)** (Novák Attila, Szuhaj György, Kukár István) következett.

Az idősebb generáció számára félreérthető nevű csoport évek óta rendszeres résztvevője az artAlomnak. A 3T egyébként a 3 Tanár rövidítése. Akciójukban a fehérből fekete, a feketéből fehér, egy nagy nylon fóliából pedig remek grafika lett. Egy földre terített fekete fólia négyzetére a fehér molnáruhába öltözött és vállukon általvetőt cipelő 3T gondos aprólékossággal, egy centimétert sem kihagyva, lisztet szórt egészen addig míg a fekete négyzet teljesen kifehéredett. Ekkor a mennyezetről leengedtek egy arányaiban hasonló de valamivel kisebb fakeretre feszített átlátszó fóliánégyzetet és azt a lenti fehér négyzetre fektették. Mindnyájan levették derékig, testüket zsírral kenték be és a keretes fóliára feküdvé lenyomatot hagytak azon. Egyikük kötéltre függeszkedett, a másik kettő a magasba húzta, alatta vele együtt emelkedett a testnyomatos fólia. Ekkor a függeszkedő T kormot szórt az alatta lebegő fóliára. A korom beleragadt az addig fehérnek látszó zsírnymokba, a fehérből fekete lett, a nyomatok így még élesebben kirajzolódtak és készen volt mintegy mellékesként a korábban említett grafika.

Kovács István komoly installációt épített magának a Zsinagóga belső terének egyik sarkában. A kifeszített kötelek és fóliák körül székülőkék sorakoztak körben, mindegyik mellett rézkorongok. Középen egy fekete fólián fűrészporral borított halom, egy amorf tömeg, kötelekkel szorosan lekötözve a padlóhoz. Egyszer csak a halom megmozdul és látni, hogy egy ember van leszorítva, testét vékony hártaként mint egy burok, fehér fólia burkolja. Megkezdődik a gyötrelmes kiszabadulás a kötelek fogságából és a burokból. Az animális vajúdás sikerül, a performer feláll, megszabadul a testét borító hártától, kezét a magasba

emeli, felnéz a kanálra amit a magasba tart. Ide-oda hajolva vizsgálja, majd ívben hátrahajol mintha inni akarna belőle...

Aztán leteszi azt, és lába mentén egy összecukható hengert húz magára. Kis időre eltűnik így, ám a henger tovább vándorol felfelé s az előadó immár másodszor is kiszabadul valamiből. Most, hogy elmozdul korábbi helyéről, az installáció távolabbi része, a falból V alakban széttáruló kötél és fólia hirtelen értelmet nyer : széttárt lábak, női combok és öl terét látjuk. Kovács két téglát fog és azokat egymáshoz dörzsölve finom port csiszol és végig az ölet nézve meg-meghajolva, letérdelve körbejárja azt. A monoton csiszolás, a leborulás és a saját fejére visszahulló téglapor ez mind mind az installáció mintázta női individumnak szól. Aztán leteszi a téglákat megsimítja a "fóliálábakat" majd felfüggeszkedve és önmaga körül megpördülve átszakítja az öl fóliáját és mintegy megszületik ismét. Először csak négykézláb aztán már felállva összeszedi az üllőkék

melletti korongokat rá-rálépve az üllőkékre végül azokon körbe-körbe futva

. A futás gyorsul, a korongok szétszóródnak, az üllőkék dobognak. Egyszer csak abbamarad a már fokozhatatlan tempó, a performer megáll kezében

egy egyre hosszabban kinyúló pálca, annak végén egy nagy toll. A magasba tartott tollal, azt nézve, megy el a közönség között.

Majoros Gyula és Samira Sinai közös performanszát a kettős identitású jelenleg Magyarországon élő iráni Samira Sinai a két ország lobogójának azonos színeire alapozta. Előadását Majoros Gyula zenéje, játéka kísérte időnként szívszorító szomorúsággal. A hasonló témájú falra vetített képek előtt Sinai piros, zöld és fehér leplek többszörös burkából próbált

kibújni, a színek hol ilyen, hol olyan kombinációban jelentek meg rajta, utalva mindkét országra. Lassan mindegyik színtől megszabadult és ott állt fehér ruhában. Végül egy magyar nemzetiszínű lobogót magára terítve elhagyta az előadás helyszínét.

Ladik Katalin performansza saját hangjátéka a "Bukott angyalok" vizuális kibővítésének is felfogható.

A fehér lepelben megjelenő művész, mozgása, hangjai, gesztusai egyszerre illusztrálták a párhuzamosan hallható hangjátékokat de ugyanakkor az abban elhangzottak drámai következményeit is mutatták. A női lélekben megmutatózó, maradékában is lenyűgöző ám már megbomlott ősi harmónia Ladik Katalin hang-költészetében elemi erővel vált láthatóvá-hallhatóvá. A mozgás, a gesztusok, a zsigerig hatoló hangok, a három tükörbe nézés s aztán azok összetörése, önnön magának tejjel, vörösborral és végül vízzel való leöntése, s a mindezen stációktól meggyötört/megőrült? asszony szuggesztív jelenléte zajos sikert aratott.

(A Bibliában olvashatunk olyan angyalokról akik elhagyták a mennyet a földi asszonyokért s akiknek a nephilimek a gonosz óriások voltak a leszármazottaik, de vajon mi lett azokkal az asszonyokkal akik ebben a frigyben éltek?)

BMZ, (Baji Miklós Zoltán) korábbi, legendás, Kovács Istvánnal közös *Angyalcsinálók* című performanszának remake-jét adta elő ez alkalommal egyedül, de mégsem egyedül. A zsinagóga falára vetítve ugyanis megelevenedett az 1992-es akció. Ahogy annak idején most is tükörtojás sütéssel és a nézők meghívásával, megkínálásával indul a performansz. A vetítéssel párhuzamosan BMZ felolvassa az akkori performansz tárgyilagos leírását és annak valamivel későbbi következményét – lebénulásának történetét. És itt fordul a jelenbe az előadás.

A falon pergő szuggesztív képek háttére előtt a már előre kikészített pulpitushoz megy, 3 pohár, több tojás, 3 színben ételszínezék, langyos sós víz várja ott. Elővesz egy lavórt és a pulpitus elé teszi. Feltöri az első tojást és az egyik pohárban összekeveri ételszínezékkel és sós vízzel.

A tojánhéjakat rituális, körkörös karmozdulattal teszi le. Előrejön a pulpitus elé és megissza a folyadékot.

Szervezete azonnal reagál: a lavórba hányja azt.

Ugyanez ismétlődik még kétszer. Az öklendezések, hányások egyre elgyötörtebbek.

Rövid felolvasás következik, költői gondolatok az abortusz embertelenségéről, a hányás és a megtisztulás fizikai és rituális kapcsolatáról, hattyúról, libáról mint lélekmadár jelképekről és ennek kapcsán a libaszívről mely alkalmas analógiája, archetipusa a próbát hőiesen kiálló ember kitüntetésének.

Levetkőzik és testére, bőrét átszúrva biztosítótűvel kis zacskókban lévő libaszíveket erősít, először a szívéhez, majd más pontokhoz, így nemi szervéhez is. A zsinagóga csöndjében különösen erősen hallatszik ekkor a hajdani performansz, a görcsös öklendezések hangja és Pintér Gyula akusztikus zöreje-zenéje.

Az egyes zacskók bőrbe tűzése után BMZ tesz egy-egy kört a nézők előtt, hol egyik hol másik hol pedig mindkét vállát veregetve. Trikót vesz fel, maga elé pedig egy fóliát tart, és nézőket választ ki akikkel összelelkezik.

Majd visszamegy a pulpitushoz, leveszi magáról libaszív kiténtetéseit és felöltözik. A falon a valamikori performansz utolsó fázisának képei peregnek. BMZ még utoljára odamegy a mikrofonhoz „Minden élet kiténtetés. Vigyázni kell rá!” - mondja .

A Kísérleti Pop Performansz Csoport (Mikó Ivett, Szuromi Eliza) fólia kockát épített magának. A fóliára kívülről nagy piros betűkkel ráírták, "Ars Poetica" valamint nagy szíveket rajzoltak mellé. A kocka belsejében színes égősorok, házi diszkólámpa, különféle pipereholmik harsány kavalkádja. Egy párnán segítőtjük BMZ feküdt. Hangos techno zene kísérettel és a színes lámpák villogása közben, borotvahabbal belülről bekenték a fóliafalakat, hogy a korábban csak halványan látszó piros feliratok és rajzok jól látszódnak. Aztán szétszakították a fóliaoldalakat és leültek az „alvó” segítőtjük (a férfi) mellé. Harsány fények közt, harsány zenével, harsányan beszélgettek, nevetgéltek s mindeközben kifestették, kirúszolták magukat.

Ezzel párhuzamosan szemben velük a falra vetített egyik korábbi, utcai performansz képeit nézték. Néhány perc múlva aztán így ért véget a performansz. Egyikőtjük még megsimogatta a buzgón fekvő BMZ fejét.

Az **Artus Társulat - Goda Gábor** sokszereplős produkciója, több önmagában is megálló performanszból állt össze, azonban mégis inkább a színházhoz állt közelebb összességében véleményem szerint.

A provokatív és nagyon agresszív kezdés (a közönség „ugráltatása”, majd elküldése a fenébe) után líraibb részek következtek.

A társulat egyik tagja egy asztalnál állva az egész előadás alatt paplécakból különféle épületeket épített, legvégére azonban épületek helyett erdő állt az asztalon.

Szintén önálló performansz volt az előadáson belül, amikor a társulat egyetlen női fellépőjéhez úgy indult el az egyik férfi előadó, hogy egy kierősített orsós magnó szalagját húzta. A szalagon lévő zene kísérteties hangokkal, eltorzulva „játszódott le” mindeközben. Ez a hatás csak fokozódott amikor a férfi a lányhoz ért, táncolni kezdtek, s ahogy összelelkezőve forogtak rájuk tekeredett a magnószalag és rájuk tekeredett a mozgás ütemében torzuló zene is.

Vizuálisan is erős jelenet volt az asztalnál egymással szemben ülő, nyakukban vasvillát viselő, végül arcukat az asztalon lévő földre temető, majd a vasvillák igájában görnyedten a termet elhagyó tagok néhány-perces intermezzója.

Még két részt emelnék ki: az egyikben az egyik férfi előadó „átborotválta” szőrzetét a nőre, s mintegy fordított fodrászatban, az ülő nő arcára ragadt a felette borotválkozó férfi aláhulló szőrzete.

S végül az utolsó szép jelenetben a nő és a társulat egyik férfitagja együtt mentek végig lassan a termen a túldoldali képtáblához. A férfi keze az elől lévő nő vállán volt, kinyújtott karjáról nagy szögek sokasága lógott, és ahogy lassan haladtak a szögek össze-összekoccanva finoman csilingeltek. Odaérve a képtáblához a nő egyenként elvágta a szálakat s a szögek lezuhanva hangos koppanással a táblába álltak.

Balról jobbra: Szilágyi Rudolf fesztiválszervező és házigazda, BMZ, a 3T és a szerző

Ljubljana Calling : A38 - Laibach 30.

2010. december 10-én az A38 új a hajóhoz csatolt kiállítóterme mint egy meleg akvárium, kivilágított üveg-fészek, úgy lebegett a Duna felett fújó szél jeges sötétjében - jó volt belépni a megnyitó hivogató, részben kiállítás, részben akkor még fogadás hangulatú terébe.

A Laibach 30 éves születésnapját ünnepelte aznap, az est vetítésekkel, performansszal kezdődött, az együttes tagjainak köszöntésével illetve ünnepi fogadással folytatódott és az együttes koncertjével zárult.

Némi várakozás valamint egy Laibach film megnézése után kezdődött el **Szombathy Bálint** a Laibach előtt tisztelgő, egy elmúlt kort és sajnos továbbra is valós félelmeket megidéző performansa.

A falon jugoszláv zászló, rajta közepén Jugoszlávia térképe, alatta falnak fordított képek csillag, egyéb rekvizitumok.

Míndezek felett, falra vetítve, az előadó 1995-ös Zászlók II. című performansa volt folyamatosan látható. A múlt tehát kétszeresen is megidéződött, a művész saját magát megduplázva volt jelen és az idő két pontjáról egyszerre nézett felénk - és önmagára.

A performansz egy kép felmutatásával kezdődött, Tito arca "járta" körül a termet, bekeretezett tipikus pártállami fotó mely -mint olyan- annak idején minden bútornál fontosabb kelléke volt egy hivatali helységnek. Miután az immár felénk fordított Tito kép visszakerült a helyére a csillag került sorra, a performer krétával vörösre színezte, felmutatta, és színével felénk azt is a falhoz támasztotta. Egy borítékból papír Jugoszlávia zászlókat vett elő, ruhájára erősítette azokat majd kiment. Kis szünet következett melyet akkor még nem tudtam mire vélni.

Bizonyos idő elteltével visszajött (egyik karján feltúrt ingujjal) felemelte a csillagot és a térképre tette pontosan a térkép mögött lévő zászló vörös csillaga fölé. Körberajzolta és kivágta a formát. A térképen csillag alakú lyuk, hiány keletkezett melyen átlátszott a mögöttes zászlón lévő vörös csillag. Ekkor érthetővé vált a szünet és a feltúrt ingujj, zsebéből ugyanis fiolát vett elő és saját vérével körbe fröcskölte a kivágott kontúrt. A vér rácsorgott a zászlóra, a zászlón lévő vörös csillagra, a térképre. Ismét felvette a korábban letett és vörösre színezett csillagot, megfordította azt és a másik oldalát feketére "festette". Ez a fekete csillag is felmutatásra került, majd vissza a helyére ám immár a fekete oldalával felénk.

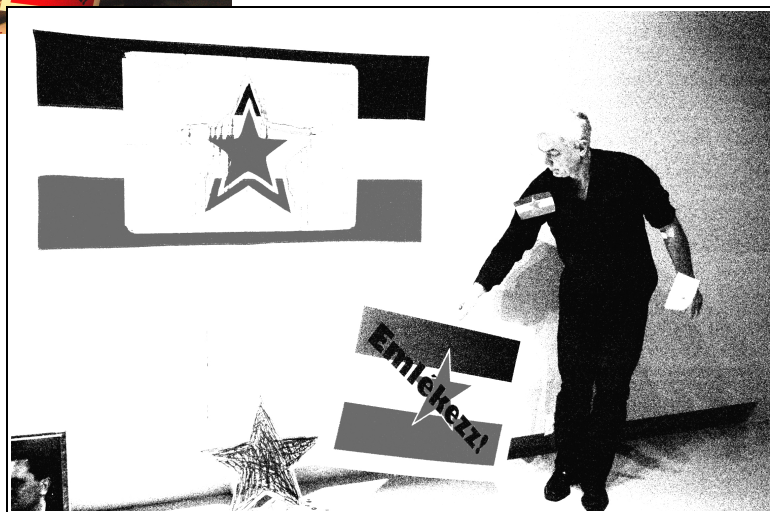
Ekkor az előadó felemelte az utolsó még falnak néző kelléket, egy nagy táblát s amikor felénk

fordította, láttuk hogy azon is a jugoszláv zászló képe van, keresztben pedig nagy betűkkel egy felirat: Emlékezz ! Most ez a tábla "ment" körbe, hogy mindenki láthassa, ha csak egy pillanatra is. Így ért véget a performansz.

Az előadás alatt érdekes és talán a pillanaton túlmutató egybeesések is voltak. A falra vetített korábbi akcióban a művész ugyanis egyebek mellett, egy ágyon fekve vérét adja, a valamikori performansz egy pontján a vér a földre csöpög és a kamera ráközelít erre a látványra. Az ismétlődő lejátás során - és nyilván előre tervezhetetlenül, pont ez a kép volt látható akkor, amikor a jelenben Szombathy Bálint a vérét fröcskölte a térképre.

Az este aztán már könnyedebb hangulatban folytatódott, a közönség közt jelenlévő együttes tagjai felsorakoztak elénk, az ő köszöntésük következett és a nem akármilyen ünnepi meglepetés ami egy nagy lapos négyzet alakú torta volt felszínén a híres malevicsi kereszttel, oldalain pedig Malevics - 1920, A38 - 2010 felirattal.

Éljenek a vércseppek, "éljenek" a zsúrszobának álcázott industriális kripták, ne éljen az emlékezetkiesés - a zsigeri spongya, de éljen a remény. Éljen a remény!

PLATEAU lapbemutató, Monar Galéria, Monor

2011.03.26-án volt Monoron a **Plateau liveart 'zine** első számának bemutatkozása a Monar Galériában.

Tekintettel a magazin profiljára a bemutatkozást egy performansz-dokumentációs kiállítás megnyitásával illetve performanszok előadásával kötötte össze a galéria. Minden a performanszról szólt, a falakon a képek, fotók, az előadások, a magazin és annak ismertetése. Ez alkalomból Kovács Istvántól egy, Dénes Imrétől pedig két performansz volt látható.

Az első, "Kontakt" című előadásban **Dénes Imre** földre helyezett két légyecsapót majd a köztük lévő területet gondosan feltörölte, megtisztította. Ezután belépett erre a részre, felvette a légyecsapókat és jobbról, majd balról elhúzva a szeme előtt mintegy azokon át szemlélte a közönséget. Ezután letette a légyecsapókat, és egy fazékfedőt valamint egy fakanelat elővéve kongatni vagy csengetni kezdett. A fedélnek szép zengő hangja volt és erősen emlékeztetett a keleti szertartások csengőhangjaira. Mintegy 4-5 percig ezt a monoton "harangozást" lehetett csak hallani. Aztán a csengőhangok elhalkultak, még három hangtalan ütés, ekkor az előadó óvatosan elmozdította kezét és a nézők felé fúj egy addig láthatatlanul a keze alatt meglapuló fehér tollat.

A toll hangtalanul, puhán szállt alá a földre a csöndben.

Ezután **Kovács István** akciója következett. Egy asztal mögött állva először meggyújtott egy mécses. Gipszet kevert ki, azzal beborította a fejét, a mécses pedig a fejére téve a gipszbe ágyazta. Pólóját lefelé húzogatva megpróbált kibújni abból, az anyag szakadozva engedett és láthatóvá vált a felsőtestén lévő felirat: "Én nem égek el". Ekkor egy buborékfólia tekercset vett elő. Egyik végét fogva maga elé gördítette és rálépve elindult rajta. A lépések alatt hangos durranással pukkantak ki a légbuborékok.

Ahogy haladt szükségszerűen egyre kevesebb maradt a fóliából, egyre görnyedtebben lehetett tartani a végét míg csak tarthatatlanná és folytathatatlanná nem vált a helyzet, ekkor a performer összegörnyedve elesett, fejről az égő mécses messze gurult.

Végül **Dénes Imre** "1 perc" című performansza zárta az előadások sorát. Dénes megkért valakit a nézők közül, hogy 1 perc időtartamra mérje az időt. Adott jelre egy papírcsíkon vonalat kezdett húzni - egy percre - míg csak újabb jel nem érkezett. A vonal fölé pedig odaírta "Ez egy perc az életedből".

Egymás életét éljük üzente a papírcsík, a vonal, és az az egy perc is így telt el.

TRANSART COMMUNICATION 2011
International Performance and Intermedia Art Festival

Nové Zámky, Kino Mier
Érsekújvár, Béke mozi / Cinema Mier

19. November 2011 – 19:00
20. November 2011 – 19:00

Artists:

- Ivana Strákošová
- Ivana Sujová
- Helen Tóth
- József Juhász R.
- György Szaszák
- Valentin Torrens
- Daniel Dida
- Linda Van Dalen
- Jozef Pollák
- Zuzana Zabková
- Matej Ivan
- Martyna Wolna
- Nastja Sade Rönkkö
- Veronika Uramová
- Lenka Kurimská
- Mária Judová
- Michal Murin
- Enikő Szűcs

Concerts:

- Alessandro Bosetti
- Global Endemit & The Black Holes

Festival sa koná v spolupráci:

Atelier „IN“, Katedra multimédi a Intermedi, Vysoká škola umení a architektúry, Bratislava
Atelier Nové médiá, Fakulta umení, Technická univerzita, Košice
Atelier Digitálne médiá, Fakulta výtvarných umení, Akadémia umení, Banská Bystrica

Podľa dizajnu: **Wagonay**

Perforium 2011

Monar Galéria, Monor, 2011.06.18. - Múzeumok Éjszakája.

Kovács István akcióban

Bárccsak.....

Bárccsak láttam volna : **VestAndPage : Endangered Species** (2009, időtartam: 3 óra)
VestAndPage = Verena Stenke és Andrea Pagnes

Video/Photos: Claudia Riva, Markus Schaller

Instabilitás. Mozdulatlanság. Egy férfi fekszik 300 pohárból álló ágyon. Testén gyöngyszemek. A nő felemeli azokat a poharakat melyekre nem nehezedik a test, szájával felvesz egy-egy gyöngyszemet a férfi bőréről és a pohárba teszi. Minden üres pohárba egy gyöngyszemet. A merev test felemelkedik a poharakról. Az ottmaradt poharak kirajzolják alakját a padlón. A férfi arany leveleket fúj a nőre. Átölelik egymást és így maradnak, az ölelés nyugalmában
(www.vest-and-page.de)

Hírek

2011.02.16-án a Keret Klubban **Tricepsz** adta elő "MRT WAX" című performanszát. (helyesbítés : előző számunk hírei között Tricepsz performanszánál téves évszám szerepel. A helyes év 2010.)

2011.04.06-án az **Ekszpánzió** egy estére beköltözött az **MMG Galériába**. Az ösművészeti program része volt Németh Péter Mikola, Kovács István és Dénes Imre performansza.

A monori **Monar Galériában** 2011.04.08-án nyílt meg **Kiss Adél** és **Pethő Anikó** festményeinek kiállítása. A megnyitón a kiállító művészek közös akcióját is élvezhette a nagyszámú közönség.

Úgyisintén a **Monar Galériában** 2011.06.18-án a **Múzeumok Éjszakáján** performansz dokumentációs kiállítás a **Perforium 2011** várta a látogatókat. A fotó dokumentációk mellett több asztalnál és egy alkalmi vetítőhelységben folyamatosan performanszok videói a kiállítóterben pedig 2 installáció is látható volt. Az este folyamán Kovács István és Kiss Adél performanszát is megtekinthették az érdeklődők.

2011.06.25-26-án a Gödör Klub adott otthont immár hagyományosan a **8. Budapesti Tánc és Performansz Fesztiválnak**. A számos, tánc-,színház-, és mozgásművészeti előadó mellett a művészi performanszot Kovács István, Buday Enikő - TH Gergő, Horváth Ezüst Kálmán, Pletl Zoltán, Dénes Imre képviselte.

2011.07.30-31-én Visegrádon a **XXIII. Ekszpánzió** szokatlan módon csak egy performansz előadás volt - ezt Dénes Imre adta elő.

3. alkalommal nyitotta meg "kapuit" a **Nomadea alkotótábor** mely 2011.08.13-20-ig tartott Vasadon. A zárónapi "minifeszt"-en Vályi Péter, Pilipecz András, Dénes Imre és Kovács István előadása és egy alkalmi beszámoló kiállítás összegezte a hetet. Ezt követően szeptember hónapban volt látható a **Nomadea alkotótábor kiállítása** a **Monar Galériában** Monoron. A megnyitón Dénes Imre "**Bűnbánat I-II**" című performanszát adta elő.

2011.09.26-28-ig tartott a **7.artAlom élőművészeti fesztivál** Egerben. Fellépett a Kísérleti Pop-Performance Csoport, 3T, a Pogonyi Csongor-Vágó Szabolcs páros, Kovács István, BMZ, Vályi Péter, Sülyi Diána, Dénes Imre, Berkes Anna, Boga Clementina, Szilágyi Rudolf, GoBe Társulat.

2011.09.28-án önálló kiállítása nyílt **Kovács Istvánnak** az **MMG Galériában**. A kiállítást Szombathy Bálint performansza nyitotta meg, melyet Kovács István akciója követett.

2011.10.18 - Ismét **Szentendre a Gödörben**. Béki István-Gaál József-k.kabai lóránt , Kovács István, Szkárosi Endre-Ladik Katalin-Sörös Zsolt, feLugossy László-Szirtes János Rolls Rolf Langhans, Monty Cantsin performált ezen a napon.

copy-paste**FIX Ninth International Live Art Biennial**

The 9th edition of FIX performance art festival will be held 10th-15th November 2011 in Catalyst Arts and around the city centre of Belfast.

Artists:

Katherine Araniello & Aaron Williamson (DAG), Marko Bogdanovic, Nenad Bogdanovic, Poshya Kakl & Sinéad O'Donnell, Brian Patterson & Elvira Santamaría, Caroline Pugh & Paul Stapleton, Anne Quail, Andrea Theis, Ebeyond, Nadia Salom, Jan Uprichard, Acitore Artezione and MA Art in Public: The Adapt and Survive Collective: -Susanne Bosch (GER/NI), Astrid Bin (CA), Alice Burns (NI), Seamus Dunbar (ROI), Marie Flaherty (ROI), Suzan Inan (CH), Rob Ireson (ROI/UK), Clara Kane (ROI), Martin Krenn (Austria/NI), Sarah MacKeever (NI), Ciara O'Malley (NI), Dan Shippides (NI)

Details of the performances can be found on the website <http://fix11.wordpress.com/timetable/>

Gallery AŽ Atelieri Žitnjak, Žitnjak 53 Zagreb, Croatia

10 November 2011 at 19h

Vlasta Delimar & Milan Božić exhibition

Absolute Artist (Memories and Feelings) Antonio Gotovac Lauer

A Space for Live Art

Live art, an artistic discipline which "defines all definition" is experiencing a remarkable renewal, it is, however, still little known to the world at large. To bridge this gap and strengthen the position of new forms of live art in Europe, eight cultural structures have come together as partners in a five-year European project entitled "A space for live art".***** Through each partner's programming and the different forms of exchange -co-productions, dissemination, residences, international symposia- the diversity of the artistic approaches will be highlighted. ***** Meetings on theory and practice, the constitution of a critical corpus written by professionals and documentation of projects in sound and/or images will strengthen the reflexive and documentary aspect of live art. There will also be room for mediation and transmission, through an infiltration of the public area and a teaching strand, in particular in art schools where young talents will be encouraged.

ANTIFESTIVAL / Kuopio - Finland, 27th September - 2nd October 2011.

www.antifestival.com.

LES SUBSISTANCES / Lyon - France, all year around.

www.les-subs.com

CITY OF WOMEN / Ljubljana - Slovenia, 5th - 15th October 2011.

www.cityofwomen.org

ACCIÓN!MAD / Madrid - Spain, 10th - 27th November 2011.

www.accionmad.org

NEW TERRITORIES / Glasgow - Scotland, 27th February - 24th March 2012

www.newmoves.co.uk

INTERAKCJE / Piotrkow Trybunalski - Poland, 7th - 11th May 2012.

www.galeriaoff.pl

TROUBLE / Brussels - Belgium, 29th May - 2nd June 2012.

www.halles.be

LIVE ART FESTIVAL / Hamburg - Germany, June 2012.

www.kampnagel.de

Activity carried out in collaboration with the Cultural Program 2007-2013 of the European Commission.